حضور پررنگ سلبریتی‌ها در فضای مجازی چه بلایی بر سرشان آورده است؟

سلبریتی علیه سلبریتی!

رویاسادات هاشمی

فجازیست

کافی است همین طور که نشسته اید در گوگل بنویسید «معنی سلبریتی چیست؟» تا برایتان کلی سایت و لغتنامه اینترنتی پشت هم ردیف شود و با آب و تاب این لغت فرنگی را معنی کند. کلمه‌ای که معنی لغوی آن با چیزی که امروز از این واژه در ذهنمان باقی مانده زمین تا آسمان فرق دارد. واژه سلبریتی طبق چیزی که در فرهنگنامه‌ها نوشته‌اند یعنی «اشخاص مشهور و محبوب در هر کشور که طرفداران بسیار زیادی دارند.» اما حالا سوال این است که طی این چندسال در فضای مجازی چه بلایی سر این تعریف و عبارت آمده که به جای بار مثبت در ذهن بیشترمان رنگ و بویی از خودش بر جای گذاشته که چندان دوستش نداریم. نه فقط مردم عادی که حالا خود چهره‌های مشهور هم از این‌که با این برچسب خطابشان کنیم، فراری اند. اتفاقی که خیلی ها آن را نتیجه عملکرد چهره های معروف در فضای مجازی می دانند و از این اصطلاح خودمانی استفاده می‌کنند؛ «خود کرده را تدبیر نیست!» طیفی که نه همه بلکه بخش قابل توجهی از آنها، گاهی بی پایه و اساس برای دیده‌شدن، بی آن‌که هیچ کنشی داشته باشند نسبت به همه اتفاقات فقط واکنش نشان می‌دهند.

فیک‌نیوز نباشیم

آدم معروف یعنی کسی که بخش قابل توجهی از مردم او را می‌شناسند، حالا یا به اندازه ای که به خودشان زحمت بدهند و اسم هنرمندشان را در حافظه نگه دارند یا به قدری که او را در کوچه و خیابان به جا بیاورند و با انگشت نشانش بدهند و بگویند «عه اینو!» برای همین به محض این‌که در فضای مجازی صفحه‌ای باز می کنند، سرعت رشدشان در جذب مخاطب و دنبال کننده با بقیه قابل مقایسه نیست! مطالبشان بیشتر لایک می‌گیرد، بیشتر کامنت می‌خورد و زودتر دست به دست می‌شود و خب همه اینها یعنی تاثیر گذاری بیشتر!

یعنی ظرفیتی که در فضای مجازی می شود از آن یک تهدید یا یک فرصت ساخت. قاعده به ظاهر ساده ای که خود چهره‌های مشهور طی این مدت ثابت کرده اند هیچ حواسشان به آن نیست؛ تا جایی که می شود نمونه های زیادی از اخبار، تصاویر و مطالب غلط را در صفحات آنها پیدا کرد، مطالبی که آنها قبل از انتشارحتی به خودشان زحمت یک جست‌وجوی ساده را برای صحت و سقم آن نداده اند، غافل از این‌که همین پست و شایعه تا چه حد می تواند جریان‌ساز و در عین حال دردسر ساز باشد و گاهی افکار عمومی را هم مسموم کند. حالا می خواهد جا زدن عکس جسد یک کودک سوری جای کودکان ایرانی در صفحه پرویز پرستویی باشد یا نسبت دادن یک خبر کذب درباره حشد الشعبی به استناد یک اکانت فیک در صفحه توییتری خانم بازیگر!

کنش‌های بدون واکنش

در روزگاری که سلبریتی‌های جهانی با همین فالوئرهای میلیونی اقدام‌های مثبتی را برای بهتر کردن حال مردم انجام می‌دهند، خیلی از سلبریتی‌های داخلی تمام رفتارشان خلاصه شده در واکنش‌های لحظه‌ای و غر زدن‌هایی که سوار شدن روی موج مردمی است. اصلا مثل این می‌ماند که خیلی‌هایشان منتظرند اتفاقی، حادثه‌ای یا ماجرایی رخ دهد و بعد هی ایراد بگیرند و غر بزنند. در نهایت بعد از چند پست سراغ همان عکس‌های شخصی‌شان بروند. راه دور نمی‌رویم، در همین ماجرای کرونا هر روز از خارجی‌نشین‌ها می‌شنیدیم که یا کمک مالی کرده‌اند یا بعضی‌ها پا را فراتر گذاشتند و مشغول تولید مواد ضدعفونی‌کننده شدند، اما ما از سلبریتی‌هایمان چه دیدیم؟

نسخه‌تان را ما می‌پیچیم

داشتن صد هزار دنبال کننده در یک صفحه اینستاگرامی چیز کمی نیست، یعنی به اندازه یک استادیوم آزادی مخاطب و آدم‌هایی که تو را دنبال می‌کنند.

حالا شما حساب این را بکنید که بخش قابل توجهی از چهره‌های مشهور ایرانی در هرکدام از صفحاتشان چند استادیوم آزادی دنبال کننده دارند که پای پست هایشان لایک و کامنت می‌گذارند، عددهای بالایی که طی این مدت شاید به خیلی از آنها به اشتباه این حس را داده که می توانند غیر از حرفه‌ای که در آن مشغول به کارند در زمینه‌های دیگر هم صاحب نظر باشند، نسبت به همه چیز واکنش نشان دهند و درباره تمام موضوعات نسخه بپیچند و بدون آن‌که درست و غلط آن را بدانند از تبلیغات انتخاباتی گرفته تا مانیفست‌های اجتماعی در حوزه های مختلف ابراز نظر کنند. راه دور نرویم همین چند وقت پیش بود که بهنوش بختیاری دارویی را تحت عنوان داروی ضد کرونا تبلیغ کرد که با سروصداهای زیادی همراه شد یا مهناز افشار که به قول خودش برای پیشگیری از اعتیاد یک آمپول خطرناک را تجویز کرد که بلافاصله واکنش تند وزارت بهداشت را در پی داشت.

تناقض‌گویی اذیت‌تان نکند!

اگر فقط چند روز صفحات چهره‌های مشهور را بالا و پایین کنید. حتما به یک احساس مشترک درباره بخش عمده ای از آنها می رسید، احساسی شبیه تناقض و پارادوکس! به عنوان مثال آنها مدام از نقض حریم خصوصی شان در فضای مجازی حرف می زنند، اما خواسته یا ناخواسته خصوصی ترین اتفاقات زندگی شان را در فضای عمومی شبکه های اجتماعی به اشتراک می‌گذارند و از مخاطبانشان توقع دارند که آن را نقض نکنند. آنها از به اشتراک گذاشتن تصاویر آتلیه ای با همسرشان تا پست‌کردن تمرینات باشگاهی و عکس آب پرتقالی که صبحانه نوش جان می کنند، نمی‌گذرند! آنها در یک پست اینستاگرامی با یک عکس از کودکان کار نسبت به فاصله طبقاتی جامعه شکایت می کنند، اما ممکن است در همان صفحه و چند پست بعدتر برایتان از عکس های اشرافی‌شان کنار خودروهای آخرین مدل در فلان کشور خارجی رونمایی کنند. طیفی که حتی موقع رفتن به مناطق زلزله زده و محروم در عکس های سلفی شان عینک مارک پلیس و روسری گوچی شان را از قلم نمی‌اندازند.

عطش لایک‌شدن

شاید به این فکر کنید که چهره‌های مشهور نیازی به معروف شدن ندارند، اما باید گفت که ولع شهرت و سر زبان افتادن دریایی است که برای خیلی‌ها تمامی ندارد. قصه ای که گاهی بخش قابل توجهی از افراد مشهور هم به دام آن می افتند؛ به‌خصوص در دوره و زمانه ای که خیلی از سرمایه گذارها برای انتخاب یک بازیگر یا یک خواننده به جای استعداد و توانایی‌اش روی دنبال‌کننده‌های صفحه‌اش حساب باز می کنند.

از همین رو هم خیلی از افراد مشهور برای این‌که سر زبان بیفتند گاهی به کارهای عجیب و غریب دست می‌زنند و روی موج حاشیه می‌افتند، از انتشار عکس صورت کتک خورده شان توسط همسر سابقشان گرفته تا گفت و گوی زنده(لایو)گذاشتن با یک خواننده زیر زمینی که حاشیه هایش این روزها هیچ نقطه روشن و قابل دفاعی از او به جا نگذاشته است.

برش روبان مجازی

ویروس کرونا باب تازه‌ای را در زندگی همه ما باز کرد. البته اگر قدیم‌ترها بود، احتمالا خیلی‌هایمان در حالی‌که فقط تلویزیون را دنبال می‌کردیم، در خانه می‌نشستیم و تلفن تنها راه ارتباطی‌مان با آدم‌های دیگر بود. کارها عقب می‌افتاد، پروژه‌ها اجرا نمی‌شد و در نهایت کسب و کارهای زیادی از بین می‌رفت. اینترنت و شبکه‌های اجتماعی باعث شدند برای هرکاری راه‌حل‌های جدیدی پیدا کنیم که شاید در شرایط دیگر مسخره به نظر برسند، اما در اوضاع کرونایی جهان بهترین راه‌حل به حساب می‌آیند. روز گذشته تصویری در شبکه‌های اجتماعی دست به دست شد که با وجود داشتن بار طنز، اما کسی آن را مسخره نکرد و برایش جوک نساخت! عکس از وزیر حمل‌ونقل نروژ، نات هارید بود. او تنها در دفترش روبه‌روی لپ‌تاپ نشسته و در حالی‌که هندزفری‌اش را به گوش‌هایش زده بود، خیره به مانیتور، روبانی با رنگ‌های پرچم کشورش را با قیچی می‌برید! همنشینی عجیب روبان وصل شده به دیوار و قیچی کردن آن جلوی لپ‌تاپ تصویر عجیبی را ساخته بود. ماجرا از این قرار بود که برای افتتاح یک تونل زیرزمینی که کارش به پایان رسیده بود، باید دور هم جمع می‌شدند و وزیر هم روبان آغاز به کار پروژه را به شکل نمادین قیچی می‌کرد، اما حالا که امکان جمع شدن دور هم نبود، آقای وزیر تصمیم گرفته بود برای این‌که این سنت دیرینه را بر هم نزند، پروژه را آنلاین و جلوی دوربین سلفی لپ‌تاپش افتتاح کند! گرفتن چنین تصمیمی درست مانند همان تصویر خنده‌دار آدم‌های آنلاین که کت رسمی را با پیژامه خانگی مخلوط کرده‌اند، عجیب است؛ اما حالا دیگر چشم مردم هم عادت کرده و کمتر آن را دستمایه تمسخر قرار می‌دهند. البته که برای ما ایرانی‌ها هنوز هم خنده‌دار خواهد بود، شما تصور کنید یکی از وزرای خودمان چنین تصویری را خلق کند، واکنش‌ها چطور می‌شود؟ غیر از این است که بعضی آن را مسخره می‌کنند و تعداد شوخی‌هایش از خود کار بیشتر می‌شود و برخی دیگر هم آنقدر همه را به باد نقد می‌گیرند که دست آخر همان آقای وزیر کشور جلوی دوربین بنشیند و معذرت‌خواهی کند که روبان قرمز افتتاح را پشت سیستم قیچی کرده است!

وایتکس بزن، کرونا نگیر!

دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا باز هم با نظرات غیرکارشناسانه خود به موضوع داغ شبکه‌های اجتماعی جهان تبدیل شد. او در اظهار نظری عجیب از مردم خواست برای از بین بردن ویروس کرونا به خودشان مواد ضدعفونی‌کننده تزریق کنند! او این حرف را در کنفرانس خبری زد و همان زمان واکنش چهره اطرافیانش در برنامه دیدنی بود! این اظهار نظر که با انتقاد شدید جامعه پزشکی روبه‌رو شد و حتی سیاسیون دیگری نسبت به آن واکنش نشان دادند که مردم لطفا این توصیه را عملی نکنید! با این حال مرکز کنترل سموم وزارت بهداشت آمریکا در نیویورک اعلام کرده بیش از ۲۰ نفر به خاطر مسمومیت با مواد ضدعفونی‌کننده به بیمارستان منتقل شده‌اند. در این بین کاربران شبکه‌های اجتماعی نیز نسبت به این صحبت‌های عجیب واکنش نشان داده‌اند که در ادامه برخی از آنها را می‌خوانیم:

فروزش: ترامپ دیده تو این مدت فقط روزی هزار نفر از کرونا میمیرن، راضی نشده! گفته مردم آمریکا مواد ضدعفونی بخورن و تزریق کنن! همین‌قدر مسؤول و دلسوز.

محمد: فکر کنم دموکرات‌ها امروز امیدوار شدند، اگر حتی یک‌سوم طرفدارای ترامپ هم وایتکس تزریق کنند، قطعا جو بایدن رای می‌آورد!

متین: شما یه لحظه تصور کنید به جای ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، یه آدم گمنام ایرانی می‌گفت وایتکس تزریق کنید تا ویروس‌هاتون زودتر بمیرن! غیر از اینه که خودمون رو بدبخت‌ترین آدم‌های روی زمین می‌دونستیم که با چنین افرادی هموطن شدیم.

باران: خانم دکتر Brix Scarfs حاضر در کنفرانس خبری ترامپ نوشته؛ «وایتکس نخورید... دست‌های لعنتی‌تون رو بشورید و خونه بمونید!»

ارژنگ: سازمان بهداشت ایلینوی می‌گه در چند روز اخیر تعداد زیادی تماس در مورد کسانی دریافت کرده که محصولات ضدعفونی‌کننده از جمله سفیدکننده (وایتکس) خوردن!

میلاد فیضی: هروقت می‌خوام از مسؤولان خودمون گلایه کنم، ترامپ سورپرایزم می‌کنه، کلا برنامه عوض می‌شه! ترامپ گفته برای مقابله با کرونا، مواد ضدعفونی‌کننده تزریق کنید. فکر کنید طرف وایتکس بزنه تو شاهرگ!

ترسا: به نظرم ترامپ از گرفتن جایزه صلح نوبل ناامید شده و دیگه گولّه کرده واسه نوبل پزشکی.

کاوش: فقط ۱۰۰ مورد مسمومیت در مریلند بعد از توصیه وحشتناک ترامپ...! کاخ سفید برای توجیه صبحت های ترامپ دست و پا می‌زند!